

Till: Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande Samhällsbyggnadsförvaltningen Anders Wahlström

Datum: 2025-03-24 Diarienummer: KS 2025/0081

Utredning Röllingbyleden

Sammanfattning

En utredning av Röllingbyleden har gjorts som syftar till att fördjupat analysera och presentera dess förutsättningar, behov och konsekvenser. Utredningen presenterar historiken kring Röllingbyleden, sammanställer tidigare utredningar och ger en uppdaterad bedömning av Röllingbyleden och dess vägreservat. Utredningen drar slutsatsen att Röllingbyleden inte skulle ge den avsedda avlastande effekten och skulle dessutom innebära påtagliga kostnader och stora konsekvenser. Att Röllingbyleden inte ska utgöra en del av kommunens övergripande trafiklösning och därmed inte vara styrande för framtida översiktlig planering.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Röllingbyleden ska inte utgöra en del av kommunens övergripande trafiklösning och därmed inte vara styrande för framtida översiktlig planering.

Ärendet

I samband med avslut av planuppdrag för Säbydepån (KS 2014/0087) samt uppdrag om förstudie för utveckling av Säby 2:25 och 2:26 m.fl., gav Kommunstyrelsen (2022-02-07) samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utreda och klargöra förutsättningarna för Röllingbyreservatet (KS § 2:14), se bilaga 1. I samband med tjänsteutlåtandet presenterades då ett kortfattat PM med förutsättningarna för Röllingbyleden, se bilaga 2, vilket betonade behovet av en fördjupad utredning. Den fördjupade utredningen har nu tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen, se bilaga 3. Utredningen presenterar historik och analyserar förutsättningar, behov och konsekvenser av Röllingbyleden.

Förslaget till Röllingbyleden skulle innebära en cirka sex kilometer lång ny väg mellan väg 276/Sockenvägen i sydväst och Singö i nordost. Röllingbyledens exakta ursprung är inte fastställt, men sträckningen har åtminstone sedan 1960talet funnits som en alternativ sträckning av väg 276, innan dagens sträckning tillkom. Sedan dagens sträckning av väg 276 byggdes ut har alternativet

Röllingbyleden funnits kvar i syfte att kunna avlasta befintlig väg 276 genom centrala Åkersberga. Ett antal utredningar har gjorts i olika omgångar för att bedöma nyttor och konsekvenser av vägdragningen.

Förvaltningens slutsatser

Röllingbyleden har utretts flera gånger sedan 1980-talet, men har aldrig prioriterats för genomförande. Tidigare utredningar, inkl. denna, har kommit fram till att förbättringar av den befintliga väg 276 är lämpligare utifrån flera aspekter. Trafikmässigt skulle Röllingbyleden inte innebära en förbättring av trafiksystemet som helhet, och riskerar snarare att leda till ökad trafik.

Röllingbyleden bedöms inte ha ett juridiskt skyddat vägreservat och översiktsplanen inkluderar inte Röllingbyleden som en del av den strategiska trafikutvecklingen. Ett byggande av Röllingbyleden skulle omöjliggöra mycket av den i översiktsplanen fastställda utvecklingen. Vidare betonas vikten av hållbara transportlösningar och minskade utsläpp i kommunens miljö- och klimatprogram. Kommunens transportstrategi förespråkar dessutom att använda fyrstegsprincipen, där nybyggnation av vägar är sista alternativet efter att andra åtgärder har övervägts och implementerats. Röllingbyleden bedöms därför inte förenlig med kommunens antagna planer och styrdokument.

Ett förverkligande av Röllingbyleden skulle ha betydande negativa effekter på bl.a. natur, kulturmiljö och jordbruksmark, samt buller och luftkvalitet. Ledens fragmentering av markanvändningen skulle även innebära konsekvenser för fastighetsvärden, näringslivsverksamheter och rekreationsområden m.m. Den stora inverkan i känsliga miljöer väntas leda till långdragna handläggnings- och rättsprocesser för prövning av utbyggnaden.

Nyttan av Röllingbyleden är låg då den ej bedöms förbättra framkomligheten i trafiksystemet som helhet. Kostnaderna för att bygga Röllingbyleden har preliminärt uppskattats till ca 600–750 miljoner kronor. Då Trafikverket yttrat att de ej har planer på att utveckla Röllingbyleden, se bilaga 4, väntas denna kostnad behöva tas av kommunen vid ett eventuellt genomförande. Denna kostnadsuppskattning kan även komma att öka, givet dess komplexa förutsättningar, bl.a. avseende markägoförhållanden, geotekniska förhållanden, m.m. Med tanke på den höga kostnaden, stora konsekvenserna och låga nyttan anses investeringen inte vara samhällsekonomiskt lönsam.

Slutsatsen i denna utredning, likt flera tidigare utredningar, är att Röllingbyleden inte är en lämplig trafiklösning. Nyttan av leden är mycket begränsad, samtidigt som den innebär påtagliga kostnader och stora konsekvenser. Även över tid bedöms inte nyttan öka, samtidigt som genomförandet väntas bli mer kostsamt och komplext. Därför föreslår denna utredning att Röllingbyleden inte ska utgöra en del av kommunens övergripande trafiklösning och därmed inte vara styrande för framtida översiktlig planering.

Bilagor

- 1. Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen, KS § 2:14, 2022-02-07
- 2. PM Ny förstudie för Säby 2:25-2:26 och påverkan på Röllingbyreservatet, 2022-01-06
- 3. Utredning Röllingbyleden, 2025-03-28
- 4. Utlåtande beträffande Röllingbyleden inom Österåkers kommun, Trafikverket, 2024-12-03

Charlotta Sangregorio Samhällsbyggnadsdirektör Charlotte Andreev Strategisk planeringschef

Skickas till: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Verifikat

Transaktion 09222115557543605400

Dokument

Tjut Utredning Röllingbyleden Huvuddokument 3 sidor *Startades 2025-04-07 14:01:38 CEST (+0200) av Kristin Jonsson (KJ) Färdigställt 2025-04-07 18:20:12 CEST (+0200)*

Initierare

Kristin Jonsson (KJ) Österåkers kommun Org. nr 212000-2890 *kristin.jonsson@osteraker.se*

Signerare

Charlotta Sangregorio (CS) Österåkers kommun charlotta.sangregorio@osteraker.se Signerade 2025-04-07 18:20:12 CEST (+0200) Charlotte Andréev (CA) Österåkers kommun charlotte.andreev@osteraker.se Signerade 2025-04-07 14:31:33 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: https://scrive.com/verify

